

Boiko Yaroslav Mykolajovych
PhD in economics, Associate Professor
Uzhhorod National University
Uzhhorod, Ukraine

**THE REGULATORY SUPPORT OF ORGANIZATIONAL COMPONENT OF
THE KNOWLEDGE TRIANGLE IN UKRAINE**

Бойко Ярослав Миколайович
к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки і підприємництва
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
м. Ужгород, Україна

**НОРМАТИВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ СКЛАДОВОЇ
ТРИКУТНИКА ЗНАНЬ В УКРАЇНІ**

The regulatory support of organizational component of the knowledge triangle in Ukraine is analysed. The supporting points of triangle of knowledge and copula are taken into account between them.

Keywords: triangle of knowledge, supporting point, education, science, recipients of innovations.

Проаналізовано нормативне забезпечення організаційної складової трикутника знань в Україні в розрізі його опорних точок та функціональних зв'язків між ними

Ключові слова: трикутник знань, опорна точка, освіта, наука, реципієнти інновацій.

Аналіз нормативного забезпечення функціонування трикутника знань здійснювався структуровано за його опорними точками (освіта, дослідження та підприємства) та середовищем взаємодії, яке у свою чергу поділялося на взаємодію між опорними точками (освіта-дослідження, освіта-підприємство та дослідження-підприємства) та зв'язки із складниками доквілля.

Опорна точка «освіта» функціонує у форматі ВНЗ, НАНУ і галузевих академій наук (у частині аспірантури та докторантури), інститутів післядипломної освіти [1]; їх

діяльність регулюється двома законодавчими актами - Закон України «Про вищу освіту» (2014р.) [1], Закон України «Про освіту» від (2017р.) [2]. В освітньому просторі присутні також інноваційні освітні платформи (в т.ч. масові відкриті онлайн-курси), які вільно створюються та працюють повністю на основі ринкових потреб. Разом з тим, вони нормативно не окреслені, їх якість (з огляду потреб споживачів) ніяк не регулюється, але за останні роки набули широкого поширення та збільшення кількості своїх користувачів.

Усі ці інституції в розрізі даної опорної точки покликані здійснювати спільну для всіх функцію – надання освітніх послуг.

Опорна точка «дослідження» характеризується 5-ма інституціями: ВНЗ, НАНУ і галузеві академії наук, дослідні інститути та інші заклади, державні ключові лабораторії, центри колективного користування науковим обладнанням. Вони базово регламентовані 9-ма нормативно-законодавчими актами, а саме Закон України «Про вищу освіту» (2014р.) [1], Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» (2015р.) [3], Закон України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» (2006р.) [4], постанова КМУ «Деякі питання реалізації Закону України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій" (2007р.) [5], Постанова КМУ «Про затвердження Порядку проведення державної атестації наукових установ» (2017р.) [6], Про загальнодержавну комплексну програму розвитку високих наукоємних технологій / Закон України (2004р., чинний, але термін реалізації завершений) [7], Про затвердження мінімальних ставок винагороди авторам технологій і особам, які здійснюють їх трансфер / Постанова Кабінету Міністрів України (2008р.) [8], Про затвердження Положення про порядок визначення наукових об'єктів, що становлять національне надбання, та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов КМУ / Постанова Кабінету Міністрів України (2016р.) [9], Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки / Закон України (2001р.) [10], Про науково-технічну інформацію / Закон України (1993р.) [11]

Функціонально усі інституції у розрізі даної опорної точки трикутника знань спрямовують свою діяльність на отримання конкретних результатів досліджень.

Опорна точка «реципієнти інновацій» характеризується 4-ма інституціями – підприємства та інші суб'єкти-реципієнти інновацій, промислові парки, технологічні парки, бізнес-інкубатори. Вони регламентовані 10-ма нормативно-законодавчими актами, а саме; Закон України «Про вищу освіту» (2014р.) [1], Закон України «Про інноваційну діяльність» (2002р.) [12], Закон України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» (2011р.) [13], Закон України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» (2006р.) [4], Постанова КМУ «Деякі питання реалізації Закону України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій" (2007р.) [5], Закон України «Про індустріальні парки» (2012р.) [14], Про державну підтримку розвитку індустрії програмної продукції / Закон України № 5450-VI (2012р.) [15], Про загальнодержавну комплексну програму розвитку високих наукоємних технологій / Закон України (2004р., чинний, але термін реалізації завершений) [7], Про стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки з метою створення нових робочих місць (2012р., в частині запровадження новітніх та енергозберігаючих технологій) [16], Порядок реєстрації організацій, діяльність яких спрямована на задоволення потреб суб'єктів

**«Practical applications of research findings
in Europe and worldwide»**

малого та середнього підприємництва / Постанова Кабінету Міністрів України (2009 р., визначення, функціональні характеристики бізнес-центрів) [17]

Функціональне призначення інституцій в межах даного зв'язку трикутника знань полягає у реалізації інновацій, тобто забезпечення корисного ефекту від впровадження винаходів та інших новацій.

Зв'язок «освіта-реципієнти новацій та продуценти інновацій» характеризується 3-ма інституціями: ВНЗ та академічні структури (в частині підрозділів, які прямо взаємодіють з підприємствами, наприклад, інноваційні лабораторії), бізнес-центри, навчальні лабораторії на підприємствах. Їх діяльність нормативно регламентована 2-ма нормативними актами, а саме Законом України «Про вищу освіту» (2014р.) [1], Постановою КМУ «Порядок реєстрації організацій, діяльність яких спрямована на задоволення потреб суб'єктів малого та середнього підприємництва» (2009р., визначення, функціональні характеристики бізнес-центрів) [17].

Інституції в межах даного зв'язку покликані забезпечувати надання споживачам освітніх послуг та, у зворотному напрямку, отримання практичних навичок викладачами та студентами від економічних суб'єктів чи інших реципієнтів новацій.

Зв'язок «дослідження-реципієнти інновацій» характеризується 10-ма інституціями/оргзаходами: наукові парки, технологічні парки, бізнес-інкубатори, інноваційні центри, науково-дослідні, дослідно-конструкторські, конструкторсько-технологічні, дослідно-технологічні та проектно-конструкторські підприємства та організації, центри трансферу технологій. Вони забезпечені 7-ма нормативними актами, а саме: Закон України «Про вищу освіту» (2014р.) [1], Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» (2015р.) [3], Закон України «Про наукові парки» (2009р.) [18], Закон України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» (2006р.) [4], Постанова КМУ «Деякі питання реалізації Закону України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» (2007р.) [5], Закон України «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків» (1999р.) [19], Про затвердження мінімальних ставок винагороди авторам технологій і особам, які здійснюють їх трансфер / Постанова Кабінету Міністрів України (2008р.) [8].

Функцією представлених у даному зв'язку інституцій є трансфер отриманих знань у практичну сферу, тобто сприяння перенесення новацій в сферу господарювання, перетворенню їх в інновації. Крім того, існує також і зворотна роль – формування запитів від підприємств щодо розробок, фактично передача маркетингової інформації про потреби у дослідженнях.

Зв'язок «освіта-дослідження» характеризується 2-ма інституціями: ВНЗ, наукові парки. Вони забезпечені 4-ма нормативно-законодавчими актами, а саме: Закон України «Про вищу освіту» (2014р.) [1], Закон України «Про наукові парки» (2009р.) [18], Закон України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» (2011р.) [13], Закон України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» (2006р.) [4].

Даний зв'язок у трикутнику знань покликаний забезпечити кадрову підготовку для дослідних структур, надання освітніх послуг їх споживачам (наприклад,

резидентам парків), перенесення результатів досліджень в освітній процес і таким чином, сприяння його вдосконаленню та вишуканості.

Література:

1. Про вищу освіту / Закон України №1556-VII від 01.07.2014р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Закон України «Про освіту» від 5.09.2017р. № 2145-VIII -[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
3. Про наукову і науково-технічну діяльність / Закон України № 848-VIII від 26.11.2015р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://science.univ.kiev.ua/documents/normative_base/zakon-ukrayiny-zakon-vid-26-11-2015-848-viii/
4. Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій / Закон України № 143-V від 14.09.2006р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/143-16>
5. Деякі питання реалізації Закону України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» / Постанова Кабінету Міністрів України №995 від 1.08.2007р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995-2007-%D0%BF>
6. Про затвердження Порядку проведення державної атестації наукових установ / Постанова Кабінету Міністрів України №540 від 19.07.2017р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/540-2017-%D0%BF>
7. Про загальнодержавну комплексну програму розвитку високих наукоємних технологій / Закон України N 1676-IV від 9.04.2004р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1676-15>
8. Про затвердження мінімальних ставок винагороди авторам технологій і особам, які здійснюють їх трансфер / Постанова Кабінету Міністрів України №520 від 4.06.2008р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/520-2008-%D0%BF>
9. Про затвердження Положення про порядок визначення наукових об'єктів, що становлять національне надбання, та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов КМУ / Постанова Кабінету Міністрів України №723 від 19.10.2016р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/723-2016-%D0%BF>
10. Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки / Закон України N 2623-III від 11.07.2001р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2623-14>
11. Про науково-технічну інформацію / Закон України N 3322-XII від 25.06.1993р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3322-12>
12. Про інноваційну діяльність / Закон України № 40-IV від 04.07.2002р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/40-15>
13. Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні / Закон України № 3715-VI від 8.09.2011р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3715-17>
14. Про індустриальні парки / Закон України №5018VI від 21.06.2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/501817>

**«Practical applications of research findings
in Europe and worldwide»**

15. Про державну підтримку розвитку індустрії програмної продукції / Закон України № 5450-VI від 16.10.2012р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5450-17>
16. Про стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки з метою створення нових робочих місць / Закон України № 5205-VI від 6.09.2012р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5205-17>
17. Порядок реєстрації організацій, діяльність яких спрямована на задоволення потреб суб'єктів малого та середнього підприємництва / Постанова Кабінету Міністрів України від 21 травня 2009 р. № 510 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=218793011>
18. Про наукові парки / Закон України №1563-VI від 25.06.2009р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1563-17>
19. Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків / Закон України № 991XIV від 16.07.1999 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/99114>